

بناام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان آردبیل

مؤسسه آموزش عالی سلامت مشکین شهر

مقدمه

امداد فوری به مصدومین و بیماران در حساس‌ترین زمانها یعنی به هنگام وقوع حوادث و شدت بیماریها مساله‌ای حیاتی است و تربیت نیروی انسانی کارآمدی که بتواند در چنین لحظاتی به یاری مصدومین و بیماران بشتابد و در حدود صلاحیتها خدمات اولیه پزشکی را تا شروع درمان توسط پزشک مربوطه ارائه نماید. مقطع کاردانی فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی بعنوان یکی از برنامه‌های آموزش علوم پزشکی می باشد. دانش آموختگان این رشته بعنوان یکی از اعضای تیم سلامت جامعه انجام وظیفه خواهند نمود. که بر اساس آموزش‌هایی که خواهند دید با استفاده از مهارت‌های بالینی و مدیریتی در کمترین زمان ممکن و در بیشترین بازده مداخلات لازم برای کمک رسانی به مددجویان را انجام خواهند داد.

معرفی رشته فوریتهای پزشکی

مقطع کاردانی رشته فوریتهای پزشکی یکی از برنامه‌های آموزشی گروه پزشکی می باشد. دانش آموختگان این مقطع به عنوان عضوی از تیم سلامت ارائه خدمات و امداد رسانی به بیماران و مصدومین را در مرحله پیش بیمارستانی به عهده داشته و گستره این خدمات آحاد جامعه را در بر میگیرد. دوره کاردانی فوریتهای پزشکی اولین مقطع تحصیلی این رشته است که برنامه آن بر اساس ضوابط علمی و ارزشهای اسلامی تهیه و تدوین گردیده است. آموزش فوریتهای پزشکی در سطح کاردانی زمینه نیاز تربیت تکنسین‌های حرفه‌ای است که با بهره‌گیری از آخرین اطلاعات علمی با دانش و مهارت خود خواهند توانست به عنوان عضوی از تیم سلامت خدمات مورد نیاز جامعه را با لحاظ کلیه جوانب انسانی، اخلاقی، شرعی و قانونی ارائه نمایند.

فلسفه (ارزش‌ها و باورها)

- تعالی اخلاقی، اعتدالی فرهنگ اسلامی، رشد معنوی و همه جانبه فراگیران در تدوین برنامه آموزشی باید مد نظر قرار گیرد.
- انسان به عنوان جانشین خدا بر روی زمین و دارای کرامت، قداست، حرمت و منزلت والایی بوده و سلامتی از حقوق اساسی او است.
- تکمیل فضایل اخلاقی چون عدالتخواهی، صداقت و انصاف در امر مراقبت از انسانها ضروری است.

- انسان سالم محور توسعه پایدار است. سلامت محوری و توجه به سطوح پیشگیری اولویت اول در تدوین برنامه آموزشی است.
- رعایت عدالت اجتماعی (برابری در بهره مندی از خدمات سلامت) در ارائه مراقبت های بهداشتی به انسان ضروری است.
- مشارکت در تصمیم گیریهای مربوط به سلامت از حقوق اصلی فرد، گروه، خانواده و جامعه است.
- رعایت اخلاق حرفه ای محور ارائه خدمات سلامت جامعه است.
- آموزش دانشگاهی بر مبنای استفاده از تفکر انتقادی در حل مسئله و تصمیم گیری کاربرد خدمات جامعیت گرا و جامعه نگر در مراقبت است.

رسالت رشته

تعلیم و تربیت نیروی انسانی مجرب و کارآمد و متعهد به ارزشهای اسلامی و انسانی از اجزاء رسالت آموزش رشته فوریت‌های پزشکی محسوب می‌گردد. فارغ التحصیلان این رشته با کسب دانش و مهارت های لازم و منطبق بر نیازهای جامعه و همگام با بالاترین استانداردها قادر خواهند بود امدادسانی و خدمات مراقبتی پیش بیمارستانی را به بیماران و مصدومین در حداقل زمان ممکن و با کیفیت مطلوب به آحاد جامعه ارائه دهند.

چشم انداز

بر اساس برنامه آموزشی طی ده سال آینده همگام با تحول جامعه دانشجویان این رشته مطابق با استانداردهای جهانی آموزش خواهند دید. با اجرای برنامه آموزشی مقطع کاردانی فوریت‌های پزشکی، دانش آموختگان قادر به ارائه مطلوب خدمات مطابق با شرح وظایف خواهند بود. با تدوین برنامه آموزش مقاطع بالاتر متناسب با استانداردهای جهانی دانش آموختگان این رشته خواهند توانست با حضور فعال در عرصه های مختلف ارائه خدمات در مراکز فوریت‌های پزشکی برترین خدمات اثر بخش و مقرون به صرفه را در جهت اعتلای سلامت جامعه و کاهش مرگ و میر و نقص عضو در مددجویان ارائه داده و در سطح منطقه ای و کشوری مطرح باشند.

اهداف کلی

هدف کلی آموزش مقطع کاردانی رشته فوریت‌های پزشکی، تربیت نیروی مجرب، کارآمد و متعهد است که قادر باشند به عنوان عضوی از تیم سلامت وظیفه خطیر امدادسانی به آحاد جامعه را در زمان نیاز (از بدو درخواست تا انتقال به مراکز درمانی) به نحو احسن به انجام رسانند.

نقشهای دانش آموختگان

این نقشها شامل : نقشهای مراقبتی ، آموزشی ، بهداشتی و مدیریتی در مرحله پیش بیمارستانی می باشد .

نکته : افراد مستعد نقش پژوهشی را هم می توانند در مرحله پیش بیمارستانی انجام دهند .

وظایف حرفه‌های دانش آموختگان (Task Analysis):

- ۱- ارزیابی اولیه و سریع بیماری
 - ۲- ارزیابی کمک‌های اولیه پزشکی به بیماران بدحال و مصدومان
 - ۳- برقرار ساختن ارتباط با مراکز اصلی اورژانس و پزشک مشاور
 - ۴- ارزیابی گزارش پزشکی مناسب و مفید به پزشک مشاور یا مرکز پیام و کسب تکلیف
 - ۵- بکارگیری صحیح تجهیزات موجود در آمبولانس به منظور پایش ، جابجایی ، انتقال و تثبیت وضعیت بیمار
 - ۶- انجام اقدامات پایه نظیر گرفتن مسیر وریدی مناسب ، تجویز اکسیژن ، باز نگاه داشتن راه هوایی ، انجام پایش قلبی و نیز اقدامات احیای قلبی ریوی پایه در موارد ایست قلبی - تنفسی ، تجویز مایعات در موارد شوک
 - ۷- تجویز صحیح داروهای موجود در آمبولانس ، انجام انتوباسیون لوله تراشه ، دادن شوک الکتریکی به بیمار و سایر اقدامات احیاء پیشرفته با کسب مجوز از پزشک مسئول یا بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغ شده
 - ۸- رانندگی وسیله نقلیه جهت رسیدن سریع به محل مأموریت و حمل بیمار به مراکز درمانی در اسرع وقت
 - ۹- رعایت اخلاق حرفه ای و اطمینان بخشی به بیمار و همراهان
 - ۱۰- انجام سایر مسئولیت‌های محوله بر اساس دستورالعمل‌های سازمانی و بخشنامه‌های اداری
- تبصره: فضای عملکردی فارغ التحصیلان این رشته به طور کلی در حوزه پایش بیمارستانی و در موارد خاصی در حوادث غیر مترقبه است .

استراتژی اجرایی برنامه

- جهت نیل به اهداف آموزشی رشته فوریت‌های پزشکی، راهبردهای ذیل لازم است بکار گرفته شوند .
- ۱- تنظیم اهداف و ارائه برنامه ی آموزشی منطبق بر نیازهای ملی - محلی
 - ۲- تأکید بر حفظ حیات و پیشگیری از بروز معلولیت
 - ۳- ارائه برنامه های آموزشی از طریق مشابه سازی در مراکز مهارت‌های بالینی با استفاده از ابزار و تجهیزات مناسب آموزشی (مانکن ، مولاژ) و آمبولانس
 - ۴- تأکید بر بکارگیری مهارت‌های آموخته شده در محیط های واقعی (مراکز بیمارستانی و سپس در پایگاه‌های اورژانس)

۵- توجه به روشها و فنون جدید آموزش با تأکید بر روشهای حل مشکل

۶- طراحی برنامه آموزشی مبتنی بر نقشها و وظایف حرفه ای

۷- آموزش دانشجو در جهت تقویت خودآموزی و یادگیری مستمر

۸- طراحی برنامه بر اساس مسائل مربوط به بلایا و تغییرات احتمالی شرح وظایف در شرایط خاص

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو

پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری دانشگاهها به صورت نیمه متمرکز (مصاحبه ، معاینات بدنی و ...) با تأکید بر اختصاص سهمیه به مناطق محروم طبق نیاز اعلام شده از مرکز مدیریت و حوادث فوریتهای پزشکی کشور است.